

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

*Державний стандарт
професійно-технічної освіти*

ДСПТО 5131. МО.80.00-2014

Професія: Нянька

Код: 5131

Кваліфікація: нянька

Спеціалізація: нянька (піклування та догляд за дітьми від народження до 3-х років)

**Видання офіційне
Київ - 2014**

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки України
“ 30 ” вересня 2014 р. № 1090

***Державний стандарт
професійно-технічної освіти***

ДСПТО 5131. МО.80.00-2014

Професія: Нянька

Код: 5131

Кваліфікація: нянька

Спеціалізація: нянька (піклування та догляд за дітьми від народження до 3-х років)

**Видання офіційне
Київ - 2014**

Загальні положення щодо реалізації ДСПТО

Державний стандарт професійно-технічної освіти для підготовки (підвищення кваліфікації) робітників з професії «Нянька» розроблено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 року № 1238 «Про утворення міжвідомчої робочої групи з питань розроблення та впровадження державних стандартів професійно-технічної освіти» та статті 32 Закону України «Про професійно-технічну освіту» та є обов'язковим для виконання всіма професійно-технічними навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників, незалежно від їх підпорядкування та форми власності.

У ПТНЗ першого атестаційного рівня тривалість професійного навчання за кваліфікацією нянька складає 396 годин, за спеціалізацією нянька (піклування та догляд за дітьми від народження до 3-х років) - 768 годин.

У ПТНЗ другого та третього атестаційних рівнів тривалість первинної професійної підготовки встановлюється відповідно до рівня кваліфікації, якої набуває учень, що визначається робочим навчальним планом.

При організації перепідготовки за робітничими професіями термін професійного навчання встановлюється на основі термінів, передбачених для первинної професійної підготовки робітників з відповідної професії, при цьому навчальна програма перепідготовки може бути скорочена до 50% за рахунок виключення раніше вивченого матеріалу за наявності в слухача документа про присвоєння робітничої професії.

У разі необхідності зазначені строки навчання можуть бути подовжені за рахунок включення додаткового навчального матеріалу відповідно до вимог сучасного виробництва, конкретного робочого місця, замовників робітничих кадрів тощо.

Типовим навчальним планом передбачено резерв часу для вивчення предметів за потребою ринку праці («Техніка пошуку роботи», «Ділова етика і культура спілкування» тощо).

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника складена на основі кваліфікаційної характеристики професії «Нянька» (Доповнення та зміни №1 до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, випуск №85 затвердженого наказом Міністерства освіти України від 01 жовтня 1998 року), досягнень науки і техніки, впровадження сучасних технологічних процесів, передових методів праці, врахування особливостей галузі, потреб роботодавців і містить вимоги до рівня знань, умінь і навичок. Крім основних вимог до рівня знань, умінь і навичок, до кваліфікаційних характеристик включено вимоги, передбачені пунктом 7 «Загальних положень» (Випуск 1. «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності») Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 року №336.

Професійно-практична підготовка здійснюється в навчальних майстернях, лабораторіях по догляду за дітьми та людьми похилого віку або безпосередньо в дошкільних закладах і на підприємствах соціального захисту населення.

Обсяг навчального часу на обов'язкову компоненту змісту професійно-технічної освіти не може перевищувати 80% загального фонду навчального часу, відповідно варіативний компонент – від 20%.

Навчальний час учня, слухача визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм професійно-технічної освіти.

Обліковими одиницями навчального часу є:

академічна година тривалістю 45 хвилин;

урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;

навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;

навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин;

навчальний рік, тривалість якого не перевищує 40 навчальних тижнів.

Навчальний (робочий) час учня, слухача в період проходження виробничої та передвипускної (переддипломної) практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, установи, організації згідно із законодавством.

Професійно-технічні навчальні заклади, органи управління освітою, засновники організують та здійснюють поточний, тематичний, проміжний і вихідний контроль знань, умінь та навичок учнів (слухачів), їх кваліфікаційну атестацію. Представники роботодавців, їх організацій та об'єднань долучаються до тематичного, вихідного контролю знань, умінь та навичок учнів (слухачів), їх кваліфікаційної атестації.

Під час прийому на перепідготовку або підвищення кваліфікації робітників професійно-технічним навчальним закладом здійснюється вхідний контроль знань, умінь та навичок у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти, за погодженням із заінтересованими центральними органами виконавчої влади.

Після завершення навчання кожний учень (слухач) повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою, технологічними умовами і нормами, установленними у відповідній галузі.

До самостійного виконання робіт учні (слухачі) допускаються лише після навчання і перевірки знань з охорони праці.

Кваліфікаційна пробна робота проводиться за рахунок часу, відведеного на виробничу практику. Перелік кваліфікаційних пробних робіт розробляється професійно-технічними навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик, критеріїв оцінювання.

Випускнику професійно-технічного навчального закладу другого та

третього атестаційних рівнів, якому присвоєно освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник», видається диплом.

Особі, яка опанувала курс професійно-технічного навчання й успішно пройшла кваліфікаційну атестацію, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії відповідного розряду та видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації.

Зразки диплома кваліфікованого робітника та свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 979 «Про затвердження зразків документів про професійно-технічну освіту».

Особам, які достроково випускаються з професійно-технічного навчального закладу та за результатами проміжної кваліфікаційної атестації їм присвоєна відповідна робітнича кваліфікація, видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації державного зразка.

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

*Державний стандарт
професійно-технічної освіти*

ДСПТО 5131. МО.80.00-2014

Професія: Нянька

Код: 5131

Кваліфікація: нянька

**Видання офіційне
Київ - 2014**

**Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника
професійно-технічного навчального закладу (підприємства, установи та
організації, що здійснюють підготовку кваліфікованих робітників)**

1. **Професія:** 5131 Нянька

2. **Кваліфікація:** нянька

3. **Кваліфікаційні вимоги**

Повинен знати:

санітарно-гігієнічні вимоги утримання приміщень;
анатомо-фізіологічні особливості організму людини на різних вікових періодах;

правила спілкування з дітьми та людьми похилого віку;

правила догляду за дітьми, людьми похилого віку та хворими під час проведення гігієнічних процедур;

правила санітарії та гігієни;

організацію правильного харчування;

рецепти готування їжі;

правила першої допомоги при нещасних випадках;

норми і правила охорони праці, безпечного ведення робіт у сімейному господарстві;

фізіологічні вимоги до режиму дня, види та норми дитячого харчування дитини до року, види першої медичної допомоги дитині при різних видах захворювань та нещасних випадках;

основи підприємницької діяльності, основні функції, права, обов'язки та відповідальність підприємця.

Повинен уміти:

доглядати за дітьми в дитячих дошкільних закладах. Допомогати вихователю під час одягання, роздягання, умивання, купання, годування дітей та укладання їх до постелі, прибирати приміщення;

доглядати за дітьми, людьми похилого віку та хворими вдома: готувати їжу, годувати, мити та прибирати посуд, міняти білизну та одяг, подавати в прибирати судна тощо, дотримуватись необхідного режиму дня для хворих, людей похилого віку та дітей вдома.

Організовувати дієтичне харчування за призначенням лікаря.

4. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

а) раціонально та ефективно організовувати свою роботу;

б) знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці та навколишнього середовища, дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;

в) використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);

г) знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків;

д) володіти обсягом знань з правових питань галузі, з основ підприємницької діяльності (форми діяльності та умови державної реєстрації бізнесу), з основ трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. Вимоги до освітнього рівня осіб, які навчатимуться в системі професійно-технічної освіти

5.1. При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

5.2. Після закінчення

Повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник за професією «Нянька», без вимог до стажу роботи.

6. Сфера професійного використання випускника

Дошкільна освіта; соціальна допомога.

7. Специфічні вимоги

7.1. Вік: прийняття на роботу після закінчення строку навчання здійснюється відповідно до законодавства.

7.2. Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії по статевій приналежності визначається переліком важких робіт і робіт із шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затверджених наказом МОЗ України № 256 від 29.12.1993).

7.3. Медичні обмеження за станом здоров'я щодо придатності осіб для роботи з дітьми, людьми похилого віку та хворими.

**Типовий навчальний план
підготовки кваліфікованих робітників**

Професія: 5131 Нянька

Кваліфікація: нянька

Загальний фонд навчального часу: **413** годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Загально-професійна підготовка	42	2
1.1	Основи правових знань	8	
1.2	Основи галузевої економіки та підприємництва	8	
1.3	Інформаційні технології	8	2
1.4	Правила дорожнього руху	8	
1.5	Резерв часу	10	
2	Професійно-теоретична підготовка	124	6
2.1	Основи санітарії та гігієни	40	
2.2	Основи педіатрії та дієтології	45	2
2.3	Етика та етикет	24	4
2.4	Охорона праці	15	
3	Професійно-практична підготовка	223	
3.1	Виробниче навчання	90	
3.2	Виробнича практика	133	
4	Консультації	17	
5	Державна кваліфікаційна атестація	7	
	Загальний обсяг навчального часу (без п.4)	396	8

**Перелік кабінетів, лабораторій, майстерень для підготовки
кваліфікованих робітників за професією “Нянька”**

Кабінети:

Охорони праці.

Педіатрії.

Лабораторії:

Лабораторія догляду за дитиною та людиною похилого віку.

Примітка: для підприємств, організацій, що здійснюють професійне навчання кваліфікованих робітників:

- допускається зменшення кількості кабінетів, лабораторій за рахунок їх об'єднання;
- індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників може здійснюватися при наявності обладнаного робочого місця;
- предмет «Інформаційні технології», «Правила дорожнього руху» вивчаються за згодою підприємств-замовників кадрів.

**Типова навчальна програма з предмета
“Основи правових знань”**

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Права, свободи і обов’язки людини і громадянина	1	
2	Нормативно-правові документи у сфері освітньої політики щодо виховання та соціального захисту населення.	3	
3	Праця, закон і ми	1	
4	Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність	1	
5	Злочин і покарання	1	
6	Юридичний та правовий захист няньки	1	
	Усього годин:	8	

Тема 1. Права, свободи і обов’язки людини і громадянина

Поняття людини і громадянина як представника певної соціальної групи людей.

Тема 2. Нормативно-правові документи у сфері освітньої політики щодо виховання та соціального захисту населення

Правові документи про працевлаштування. Калькуляція робочого часу няньки. Основні нормативно-правові документи про охорону дитинства та соціальний захист населення. Основні положення “Конвенції про права дитини”, законодавство України про освіту, про дошкільну освіту, охорону праці. Інструкція з безпеки діяльності няньки під час виконання робіт.

Тема 3. Праця, закон і ми

Трудовий договір. Загальна характеристика трудового права України. Робочий час і час відпочинку.

Тема 4. Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність

Визначення та загальні положення адміністративного права. Роль адміністративного права у регулюванні відносин у сфері державного управління.

Тема 5. Злочин і покарання

Поняття про злочин та його ознаки. Основні поняття про кримінальну відповідальність. Закон України «Про попередження насильства в сім’ї».

Тема 6. Юридичний та правовий захист няньки

Правила оформлення контрактів.

**Типова навчальна програма з предмета
“Основи галузевої економіки та підприємництва”**

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Загальноекономічна і галузева структура освітніх навчальних закладів	2	
2	Форми зовнішньоекономічної діяльності	1	
3	Виробничий потенціал дошкільних освітніх закладів	1	
4	Концентрація дошкільних навчальних закладів, їх структура	1	
5	Спеціалізація дошкільних освітніх закладів	1	
6	Малий бізнес в розвитку ринкових структур	2	
	Усього годин:	8	

Тема 1. Загальноекономічна і галузева структура

Розвиток продуктивних сил як головний фактор суспільного розподілу праці і формування галузей. Дошкільні освітні навчальні заклади, їх місце в розвитку економіки і структурі суспільного виробництва. Класифікація галузей. Міжгалузеві комплекси.

Тема 2. Форми зовнішньоекономічної діяльності

Форми зовнішньоекономічних зв'язків. Кооперування. Сумісні навчальні заклади як одна з форм зовнішньоекономічних зв'язків.

Тема 3. Виробничий потенціал дошкільних освітніх закладів

Трудові ресурси. Інвестиції: внутрішні і зовнішні.

Тема 4. Концентрація дошкільних навчальних закладів, їх структура

Сутність, форми і показники концентрації закладів. Економічна ефективність. Планування концентрації закладів і визначення їх оптимальних розмірів.

Тема 5. Спеціалізація дошкільних освітніх закладів

Спеціалізація освітніх закладів, її напрями, форми і показники. Економічна ефективність спеціалізації.

Тема 6. Малий бізнес в розвитку ринкових структур

Законодавство України про підприємництво. Основи підприємницької діяльності. Державна реєстрація підприємницької діяльності. Основи формування бізнес-плану.

**Типова навчальна програма з предмета
«Інформаційні технології»**

№ з/п	Теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно – практичні роботи
1	Інформація та інформаційні технології	2	
2	Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології	6	2
	<i>Усього годин</i>	8	2

Тема 1. Інформація та інформаційні технології

Поняття про інформацію та інформаційні технології.

Тема 2. Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології

Програми створення текстових і графічних документів. Стили оформлення та подання інформації.

Розробка фірмового стилю.

Мультимедійні технології.

Види і типи презентацій. Загальні відомості про засоби створення презентацій.

Лабораторно-практичні роботи

1. Створення презентацій. Тема: «Заклад, де я навчаюсь».
2. Створення презентацій. Тема: «Моя майбутня професія».

**Типова навчальна програма з предмета
“Правила дорожнього руху”**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Загальні положення, терміни та визначення	1	
2	Обов'язки та права пішоходів і пасажирів	1	
3	Вимоги до водіїв мопедів, велосипедів, осіб, які керують гужовим транспортом і погоничів тварин	1	
4	Регулювання дорожнього руху	1	
5	Рух транспорту й безпека пішоходів і пасажирів	1	
6	Особливі умови руху	1	
7	Надання першої медичної допомоги під час дорожньо-транспортних пригод	1	
8	Відповідальність за порушення правил дорожнього руху	1	
Усього годин:		8	

Тема 1. Загальні положення, терміни та визначення

Загальні положення, терміни та визначення Закону України “Про дорожній рух”. Правила дорожнього руху як правова основа дорожнього руху, що має створювати безпечні умови для усіх його учасників.

Закон України “Про дорожній рух”, про порядок вивчення різними групами населення Правил дорожнього руху.

Аналіз дорожньо-транспортних пригод у населеному пункті, області та причини їх виникнення.

Загальна структура і основні вимоги Правил дорожнього руху.

Порядок введення обмежень у дорожньому русі, відповідність обмежень, інструкцій та інших нормативних актів вимогам Правил дорожнього руху.

Терміни та визначення, що містять Правила дорожнього руху.

Тема 2. Обов'язки та права пішоходів і пасажирів

Порядок руху пішоходів у населених пунктах. Особливості руху пішоходів, які переносять громіздкі предмети; осіб, які пересуваються в інвалідних колясках без двигуна, керують велосипедом, мопедом та мотоциклом, тягнуть санки, візок тощо.

Порядок руху пішоходів за межами населених пунктів. Рух пішоходів у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості. Груповий рух людей дорогою. Пішохідний перехід. Порядок переходу проїжджої частини дороги. Дії пішоходів при наближенні транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком і спеціальним звуковим сигналом. Дії пішоходів, які

причетні до дорожньо-транспортної пригоди. Поведінка пасажирів на зупинках маршрутного транспорту. Правила посадки і висадки. Правила і обов'язки пасажирів при користуванні транспортними засобами. Дії пасажирів при дорожньо-транспортній пригоді.

Тема 3. Вимоги до водіїв мопедів, велосипедів, осіб, які керують гужовим транспортом і погоничів тварин

Віковий ценз та вимоги до велосипедистів і водіїв мопедів, гужового транспорту і погоничів тварин. Технологічний стан і обладнання транспортних засобів.

Розміщення транспортних засобів на проїжджій частині дороги.

Правила користування велосипедною доріжкою. Випадки, коли рух зазначених транспортних засобів і прогін тварин забороняється.

Небезпечні наслідки порушення вимог руху велосипедами, мопедами, гужовим транспортом і прогоном тварин.

Тема 4. Регулювання дорожнього руху

Дорожні знаки та їх значення в загальній системі організації дорожнього руху, їх класифікація.

Дорожня розмітка та її значення в загальній системі організації дорожнього руху, класифікація розмітки.

Дорожнє обладнання як допоміжний засіб забезпечення регулювання дорожнього руху на небезпечних ділянках трас.

Типи світлофорів. Значення сигналів світлофора. Світлофори, що регулюють рух пішоходів.

Значення сигналів регулювальника: руки, що витягнуті в сторони, опущені; права рука зігнута перед грудьми; права рука витягнута вперед; рука піднята вгору; інші сигнали регулювальника.

Перевага сигналів регулювальника над сигналами світлофора, дорожніми знаками і розміткою.

Тема 5. Рух транспорту й безпека пішоходів і пасажирів

Правосторонній рух транспорту і безпека пішоходів. Рух у декілька рядів. Взаємна увага – умова безпеки руху. Види і призначення попереджувальних сигналів. Правила подачі світлових сигналів або рукою. Небезпечні наслідки порушення правил подавання попереджувальних сигналів.

Швидкість руху, дистанція та інтервал.

Поняття про шлях гальмування. Фактори, що впливають на величину шляху гальмування.

Види перехресть. Порядок руху на перехрестях. Зупинка і стоянка.

Тема 6. Особливі умови руху

Перевезення пасажирів при буксируванні транспортних засобів. Навчальна їзда. Умови, за яких дозволяється навчальна їзда. Початкове

навчання керування транспортними засобами. Навчальна їзда на дорогах. Рух у житловій зоні. Переваги пасажирів при русі в житловій зоні.

Автомагістралі і автобани, їх основні знаки. Рух по автомагістралях і автобанах.

Основні ознаки гірських доріг і крутих спусків. Вимоги правил руху на гірських дорогах і крутих спусках.

Тема 7. Надання першої медичної допомоги під час дорожньо-транспортних пригод

Визначення і термінове припинення дії фактора травмування, звільнення потерпілого із пошкодженого транспортного засобу. Надання першої медичної допомоги. Правила і способи перенесення потерпілого. Правила і способи транспортування потерпілого на різних видах транспорту.

Тема 8. Відповідальність за порушення Правил дорожнього руху

Соціально-економічні і правові наслідки ДТП і порушення ПДР. Поняття і види адміністративних порушень. Кримінальна відповідальність. Відповідальність за нанесення матеріальної та природоекологічної шкоди.

**Типова навчальна програма з предмета
«Основи санітарії та гігієни»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Вступ. Основні поняття санітарії та гігієни	1	
2	Санітарне утримання приміщень	8	
3	Гігієна харчування	15	
4	Загальні поняття про харчові інфекції, харчові отруєння	8	
5	Режим дня	6	
6	Сон і гігієнічні вимоги до нього	2	
	Усього годин:	40	

Тема 1. Вступ. Основні поняття санітарії та гігієни

Поняття про гігієну. Правила гігієни. Гігієнічні вимоги до шкіри тіла та рук, санітарного одягу. Медичні огляди та їх значення. Вимоги до режиму праці. Обов'язки та відповідальність за дотриманням санітарних правил.

Тема 2. Санітарне утримання приміщень

Вимоги до санітарного стану приміщень. Догляд за білизною, посудом, ліжком. Санітарне утримання обладнання кухні, їдальні. Дезинфекція та дезінфікуючі засоби. Виготовлення хлорних розчинів. Гігієнічні вимоги до миття та знезараження посуду, обладнання інвентарю. Боротьба з гризунами, мухами і тарганами.

Гігієнічні вимоги до водопостачання, опалення, вентиляції, каналізації та освітлення

Тема 3. Гігієна харчування

Раціон дитячого харчування відповідно до вікових особливостей. Основні вимоги до харчування дитини. Гігієнічні вимоги до приготування їжі. Рецепти приготування їжі. Зберігання продуктів харчування. Ознаки неякісних харчових продуктів.

Тема 4. Загальні поняття про харчові інфекції, харчові отруєння

Загальні поняття про інфекції, харчові інфекції. Класифікація харчових інфекцій. Харчові отруєння мікробного та немікробного походження та їх профілактика.

Тема 5. Режим дня

Фізіологічні підходи до режиму дня. Значення режиму дня. Загартування . Значення фізичної культури.

Тема 6. Сон і гігієнічні вимоги до нього

Фізіологічні особливості сну. Лікувальний сон. Розлади сну та боротьба з ними. Гігієнічні вимоги до організації сну.

**Типова навчальна програма з предмета
«Основи педіатрії та дієтології»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Вступ. Анатомо-фізіологічні особливості організму людини	5	
2	Дієтичне харчування	14	
3	Імунітет	3	
4	Простудні та інфекційні захворювання	12	
5	Догляд за дитиною та людиною похилого віку	6	
6	Перша допомога при нещасних випадках	5	2
	Усього годин:	45	

Тема 1. Вступ. Анатомо-фізіологічні особливості організму людини

Значення вивчення предмета, мета та основні задачі курсу. Основні поняття «педіатрія», «дієтологія».

Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи, системи органів дихання, системи органів травлення, опорно-рухового апарату, статево-сечової системи.

Тема 2. Дієтичне харчування

Харчування дітей та людей похилого віку. Організація лікувального харчування. Характеристика дієт. Перші дієтичні страви. Другі гарячі страви. Солодкі страви, напої. Дієтичні кисломолочні продукти.

Тема 3. Імунітет

Штучний імунітет. Значення щеплення. Календар щеплень.

Тема 4. Простудні та інфекційні захворювання

Простудні хвороби. Дитячі інфекційні хвороби: скарлатина, кір, вітряна оспа, паротит, вірусний гепатит, краснуха, дизентерія. Ексудативно-катаральний діатез. Особливості різних видів патології.

Тема 5. Догляд за дитиною та людиною похилого віку

Догляд за дитиною 1-го року життя. Догляд за хворою дитиною. Догляд за людиною похилого віку.

Тема 6. Перша допомога при нещасних випадках

Перша допомога при опіках, переломах, вивихах, кровотечі, судомах, втопленні, ураженнях електричним струмом.

Лабораторно-практичні роботи

1. Зупинка капілярної, венозної, артеріальної кровотечі.
2. Накладання шин та пов'язок при переломах.

**Типова навчальна програма з предмета
“Етика та етикет”**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Основи етикету	3	
2	Етика спілкування і взаємин	10	2
3	Поведінка в громадських місцях	8	2
4	Основи соціально-психологічної адаптації до професійної діяльності	3	
	Усього годин:	24	4

Тема 1. Основи етикету

Мета та завдання курсу. Поняття про етику та етикет. Вимоги до одягу, прикрас, зачіски, макіяжу, парфумів. Техніка рухів: рухи, хода, міміка. Акторська техніка: здатність до перевтілення. Подарунки. Поведінка за столом (правила столового етикету).

Тема 2. Етика спілкування і взаємин

Спілкування – форма життєдіяльності та існування людини. Спілкування з дорослими – важлива умова психічного розвитку дитини. Стили спілкування. Позитивне та негативне спілкування. Рівні спілкування. Правила спілкування. Прийоми слухання. Засоби “мови” спілкування (вербальне, невербальне, екстралінгвальне). Психологія конфлікту. Причини конфліктів. Правила безконфліктних стосунків з однолітками. Словник ввічливості. Культура телефонної розмови.

Лабораторно-практичні роботи

1. Спілкування. Типи взаємовідносин між людьми.
2. Подолання конфліктів і пов'язаних з ними труднощів.

Тема 3. Поведінка в громадських місцях

Норми поведінки в громадських місцях: в театрі, музеї, храмі, на виставці. Вимоги до зовнішнього вигляду. Дитина і навколишній світ. Формування екологічної культури. Правила поведінки на природі.

Лабораторно-практична робота

Формування екологічної культури під час прогулянки на природі.

Тема 4. Основи соціально-психологічної адаптації до професійної діяльності

Питання психогігієни праці няньки: запобігання втомі і роздратуванню; оптимізація прийняття рішення. Стрес. Види стресу. Прийоми запобігання стресу.

**Типова навчальна програма з предмета
“Охорона праці”**

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Правові та організаційні основи охорони праці	2	
2	Основи безпеки праці при виконанні робіт за професією «Нянька». Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці	5	
3	Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека і вибухозахист виробництва	2	
4	Основи електробезпеки	2	
5	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди.	2	
6	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	2	
Усього годин:		15	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Зміст поняття «охорона праці», соціально-економічне значення охорони праці. Мета і завдання предмета «Охорона праці», обсяг, зміст і порядок його вивчення. Додаткові вимоги щодо вивчення предмета при підготовці робітників для виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Основні законодавчі акти з охорони праці: Конституція України, Закон України «Про охорону праці», Кодекс законів про працю України, Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», Основи законодавства України про охорону здоров'я, Закон України «Про пожежну безпеку», Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Закон України «Про колективні договори і угоди».

Основні нормативно-правові акти з охорони праці. Право громадян на охорону праці при укладанні трудового договору. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Тривалість робочого дня працівників. Колективний договір, його укладання і виконання. Права працівників на охорону праці під час роботи на підприємстві, на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок і неповнолітніх. Відповідальність за

порушення законодавства про працю, охорону праці, нормативно-правових актів з охорони праці.

Поняття про виробничий травматизм і профзахворювання. Нещасні випадки пов'язані з працею на виробництві і побутові. Безпека праці і здоровий спосіб життя. Алкоголізм і безпека праці. Професійні захворювання і професійні отруєння. Основні причини травматизму і професійних захворювань. Основні заходи запобігання травматизму та захворювання: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, методико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Соціальна і медична реабілітація працівників. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруєнь.

Тема 2. Основи безпеки праці при виконанні робіт за професією «Нянька». Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці

Загальні питання безпеки праці. Перелік робіт з підвищеною небезпекою, для проведення яких потрібне спеціальне навчання і щорічна перевірка знань з охорони праці.

Загальні відомості про потенціал небезпек. Основні небезпеки під час робіт за професією «Нянька».

Зони безпеки та їх огороження. Світлова і звукова сигналізація. Попереджувальні надписи, сигнальні фарбування. Знаки безпеки.

Засоби колективного та індивідуального захисту від небезпечних і шкідливих виробничих факторів: спецодяг, спецвзуття та інші засоби індивідуального захисту при проведенні різних видів робіт. Захист від шуму, пилу, газу, вібрацій, несприятливих метеорологічних умов. Мікроклімат виробничих приміщень.

Правила та заходи щодо попередження нещасних випадків і аварій, які характерні для професії нянька. Вимоги безпеки у навчальних, навчально-виробничих приміщеннях навчальних закладів.

Фізіологічна та психологічна основа трудового процесу (безумовні та умовні рефлекси, їх вплив на безпеку праці).

Психологія безпеки праці. Пристосування людини до навколишніх умов у процесі праці (почуття, стримання, увага, пам'ять, уява, емоції) та їх вплив на безпеку праці.

Тема 3. Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист

Характерні причини виникнення пожеж: порушення правил використання відкритого вогню і електричної енергії, використання невідповідної техніки в пожежонебезпечних місцях: порушення правил використання опалювальних систем, електронагрівальних приладів, відсутність захисту від блискавки, дитячі пустощі. Пожежонебезпечні властивості речовин.

Організаційні та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація.

Горіння речовин і способи його припинення. Умови горіння. Спалах, заpalення, самозапалення, горіння, тління. Легкозаймисті й горючі рідини. Займисті, важкозаймисті і незаймисті речовини, матеріали та конструкції. Поняття вогнестійкості.

Вогнегасильні речовини та матеріали: рідина, піна, вуглекислота, пісок, покривала, їх вогнегасильні властивості. Особливості гасіння пожежі на об'єктах галузі.

Організація пожежної охорони в галузі.

Стан та динаміка аварійності в світовій індустрії. Аналіз характерних значних промислових аварій, пов'язаних з викидами, вибухами та пожежами хімічних речовин. Загальні закономірності залежності масштабів руйнувань і тяжкості наслідків аварій від кількості, фізико-хімічних властивостей і параметрів пальних речовин, що використовуються у технологічній системі.

Теоретичні основи механізму горіння та вибуху.

Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища.

Тема 4. Основи електробезпеки

Електрика промислова, статична і атмосферна.

Особливості ураження електричним струмом. Вплив електричного струму на організм людини. Фактори, які впливають на ступінь ураження людини електрикою: величина напруги, частота струму, шлях і тривалість дії, фізичний стан людини, вологість повітря. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Електричний потенціал Землі. Електрична напруга доторкання.

Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади. Занулення та захисне заземлення, їх призначення.

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

Правила поведінки під час грози.

Тема 5. Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди

Поняття про гігієну праці як систему організаційних, гігієнічних та санітарно-технічних заходів. Шкідливі виробничі фактори (шум, вібрація, іонізуючі випромінювання тощо), основні шкідливі речовини, їх вплив на організм людини. Дії вірусів, інфекцій, що передаються через кров, біологічні рідини і спричиняють порушення нормальної життєдіяльності людини, викликають гострі та хронічні захворювання.

Лікувально-профілактичне харчування.

Основні гігієнічні особливості праці за даною професією.

Вимоги до опалення, вентиляції та кондиціонування повітря виробничих, навчальних та побутових приміщень. Правила експлуатації систем опалення та вентиляції.

Види освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення: робоче та аварійне. Правила експлуатації освітлення.

Санітарно-побутове забезпечення працівників. Щорічні медичні огляди працюючих неповнолітніх, осіб віком до 21 року.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Основи анатомії людини.

Послідовність, принципи й засоби надання першої допомоги.

Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільність дії, швидкість, рішучість, спокій. Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги при пораненнях, припиненні кровотечі з ран, носа, вуха тощо.

Засоби надання першої допомоги.

Способи реанімації. Штучне дихання способом «з рота в рот» чи «з рота в ніс». Положення потерпілого і дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу серця та штучного дихання.

Види електротравм. Правила надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Перша допомога при ударах, вивихах, переломах, розтягненні зв'язок.

Припинення кровотечі з рани, носа, вуха, легень, стравоходу тощо. Перша допомога при пораненнях. Правила накладання пов'язок, їх типи.

Надання першої допомоги при знепритомненні (втраті свідомості), шоку, тепловому та сонячному ударі, обмороженні.

Опіки, їх класифікація. Перша допомога при хімічних і термічних опіках, опіку очей.

Перша допомога при запорошуванні очей. Способи промивання очей.

**Типова навчальна програма
з виробничого навчання**

Професія: 5131 Нянька

Кваліфікація: нянька

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>
1	2	3
I. Виробниче навчання		
1	Вступне заняття. Інструктаж з охорони праці, пожежної та електробезпеки	6
2	Екскурсія	6
3	Санітарне утримання приміщень	18
4	Гігієна харчування дитини	42
5	Догляд за дитиною та людиною похилого віку	18
	Усього годин:	90
II. Виробнича практика		
1	Ознайомлення з робочим місцем. Інструктаж з охорони праці, пожежної та електробезпеки	7
2	Самостійне виконання робіт нянькою на робочому місці	119
	Кваліфікаційна пробна робота	7
	Усього годин:	133
	Разом:	223

Виробниче навчання

Тема 1. Вступне заняття. Інструктаж з охорони праці, пожежної та електробезпеки

Історія професії. Етапи професійного росту учнів при опануванні професією нянька. Ознайомлення з освітньо-кваліфікаційною характеристикою.

Самореалізація фахівців даної професії на сучасному ринку праці.

Ознайомлення з навчальними майстернями. Робочі місця учнів. Обладнання, інструменти, пристосування, які необхідні учням для роботи.

Інструктаж з охорони праці. Застосування засобів електробезпеки, пожежегасіння, індивідуального захисту.

Тема 2. Екскурсія

Проведення екскурсії до закладів по догляду за дітьми та людьми похилого віку. Ознайомлення зі структурними компонентами закладів, їх специфікою, та правилами трудового розпорядку.

Тема 3. Санітарне утримання приміщень

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, охорона праці.

Вправи

Приготування та використання готових дезинфікуючих розчинів.

Прибирання та миття посуду.

Прибирання приміщення. Зміна білизни та одягу.

Тема 4. Гігієна харчування дитини

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, охорона праці.

Вправи

Санітарна обробка посуду для годування дитини першого року життя.

Приготування перших дієтичних страв.

Приготування других дієтичних страв.

Приготування десертів, напоїв.

Тема 5. Догляд за дитиною та людиною похилого віку.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, охорона праці.

Вправи.

Одягання, роздягання дитини. Вмивання, купання дитини.

Годування дитини.

Проведення гігієнічних процедур по догляду за людиною похилого віку.

Виробнича практика

Тема 1. Ознайомлення з робочим місцем. Інструктаж з охорони праці, пожежної та електробезпеки

Ознайомлення з закладами догляду за дітьми та людьми похилого віку. Інструктаж з охорони праці, електробезпеки та пожежної безпеки.

Ознайомлення з організацією планування праці. Ознайомлення з організацією робочих місць. Інструктаж з охорони праці безпосередньо на робочому місці.

Тема 2. Самостійне виконання робіт

Самостійне виконання всього комплексу робіт по догляду за дитиною дошкільного віку та людьми похилого віку, передбачених у відповідності до вимог кваліфікаційної характеристики.

Примітка. Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з врахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, за погодженням з замовниками кадрів та затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота

Критерії кваліфікаційної атестації випускників

Професія: 5131 Нянька

Кваліфікація: нянька

Знає, розуміє:

1. Санітарно-гігієнічні вимоги утримання приміщень.
2. Анатомо-фізіологічні особливості організму людини на різних вікових періодах.
3. Правила спілкування з дітьми та людьми похилого віку; правила догляду за дітьми, людьми похилого віку та хворими під час проведення гігієнічних процедур.
4. Правила санітарії та гігієни.
5. Організацію правильного харчування.
6. Рецепти приготування їжі.
7. Правила першої допомоги при нещасних випадках.
8. Норми і правила охорони праці, безпечного ведення робіт у сімейному господарстві.
9. Основи соціально-психологічної адаптації до професійної діяльності; фізіологічні вимоги до режиму дня, види та норми дитячого харчування дитини до року, види першої медичної допомоги дитині при різних видах захворювань та нещасних випадках.
10. Основи підприємницької діяльності, основні функції, права, обов'язки та відповідальність підприємця.

Вміє:

1. Доглядати за дітьми в дитячих дошкільних закладах.
2. Допомогати вихователю під час одягання, роздягання, умивання, купання, годування дітей та укладання їх до постелі.
3. Прибирати приміщення;
4. Доглядати за дітьми, людьми похилого віку та хворими вдома: готувати їжу, годувати, мити та прибирати посуд, міняти білизну та одяг, подавати в прибирати судна тощо, дотримуватись необхідного режиму дня для хворих, людей похилого віку та дітей вдома.
5. Організувати дієтичне харчування за призначенням лікаря.

Перелік основних обов'язкових засобів навчання

<i>№ з/п</i>	<i>Найменування</i>	<i>Кількість на групу з 15 осіб</i>		<i>Примітка</i>
		<i>для індивідуального користування</i>	<i>для групового користування</i>	
1	2	3	4	5
	Обладнання:			
1	Обладнання дитячої кімнати		1	
2	Набір столового посуду.	1	15	
3	Набір столової та постільної білизни.		1	
4	Комплект дитячої білизни		1	
5	Набір дезинфікуючих розчинів.	1	15	
6	Набір посуду для прибирання приміщення.	1	15	

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

*Державний стандарт
професійно-технічної освіти*

ДСПТО 5131. МО.80.00-2014

Професія: Нянька

Код: 5131

Спеціалізація: нянька (піклування та догляд за дітьми від народження до 3-х років)

**Видання офіційне
Київ - 2014**

**Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника
професійно-технічного навчального закладу (підприємства, установи та
організації, що здійснюють підготовку кваліфікованих робітників)**

1. Професія: 5131 _____ Нянька
1. (код, назва професії)

2. Спеціалізація: нянька (піклування та догляд за дітьми від народження до 3-х років)

3. Кваліфікаційні вимоги

Повинен знати:

основні положення Конвенції про права дитини, законодавство України про освіту, про дошкільну освіту, про охорону праці, про дитяче харчування, про фізичну культуру і спорт; державну мову відповідно до чинного законодавства; правила та норми безпеки життєдіяльності;

вікові анатомо-фізіологічні, психічні особливості розвитку дитини від народження до 3-х років;

основи гігієни і дієтології дитини, вимоги до організації сну;

приготування їжі для дитини, долікарської допомоги;

дитячу літературу, найвидатніші твори мистецтва для дітей відповідного віку;

закономірності взаємодії дитини з довкіллям;

виховні функції і можливості використання дитячих меблів, посуду та іграшок;

засоби та форми розв'язкової діяльності та виховної роботи, прищеплення загальної культури, зокрема етичних навичок дитини, організації активного та творчого дозвілля дитини – індивідуально, в групах та сім'ях;

поводження в екстремальних ситуаціях;

історію рідного краю, міста, його визначні пам'ятки, культурні та навчальні заклади для дітей;

основи етики, етикету, екологічної культури.

основи підприємницької діяльності, основні функції, права, обов'язки та відповідальність підприємця;

Повинен уміти:

здійснювати:

догляд за дитиною, забезпечувати всі її режимні процеси з урахуванням віку й стану здоров'я дитини, використовуючи ефективні методи, засоби і форми роботи;

заходи щодо забезпечення гармонійного фізичного, розумового та психічного розвитку дитини. У разі потреби – захищати життя дитини;

виховувати у дитині повагу до батьків, культурно-національних, духовних, історичних цінностей України, країни походження, дбайливе ставлення до навколишнього середовища;

готувати своїх вихованців до свідомого життя, пропагувати здоровий спосіб життя;

працювати з батьками, надавати їм консультаційну допомогу з питань виховання та гармонійного розвитку їхньої дитини;

розвивати її здібності, формувати навички гігієни та побутового обслуговування.

4. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

а) раціонально та ефективно організовувати свою роботу;

б) знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці та навколишнього середовища, дотримуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;

в) використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);

г) знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків;

д) володіти обсягом знань з правових питань галузі, з основ підприємницької діяльності (форми діяльності та умови державної реєстрації бізнесу), з основ трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. Вимоги до освітнього рівня осіб, які навчатимуться в системі професійно-технічної освіти

5.1. При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

5.2. Після закінчення

Повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією «Нянька (піклування та догляд за дітьми від народження до 3-х років)», без вимог до стажу роботи.

6. Сфера професійного використання випускника

Дошкільна освіта; соціальна допомога.

7. Специфічні вимоги

7.1. Вік: прийняття на роботу після закінчення строку навчання здійснюється відповідно до законодавства.

7.2. Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії по статевій приналежності визначається переліком важких робіт і робіт із шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затверджених наказом МОЗ України №256 від 29.12.1993).

7.3. Медичні обмеження щодо придатності осіб для роботи з дітьми.

**Типовий навчальний план
підготовки кваліфікованих робітників**

Професія: 5131 Нянька
(код, назва професії)

Спеціалізація: нянька (піклування та догляд за дітьми від народження до 3-х років)

Загальний фонд навчального часу **785** годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		Усього	З них на лабораторно-практичні роботи
1	Загальнопрофесійна підготовка	42	4
1.1	Основи правових знань	8	
1.2	Основи галузевої економіки і підприємництва	8	
1.3	Інформаційні технології	8	4
1.4	Резерв часу	10	
2	Професійно-теоретична підготовка	253	6
2.1	Загальні основи педагогіки	62	
2.2	Основи педіатрії та дієтології	56	
2.3	Дитяча література	36	4
2.4	Етика та етикет	32	2
2.5	Культура мовлення	22	
2.6	Українське народознавство	30	
2.7	Охорона праці	15	
3	Професійно-практична підготовка	466	
3.1	Виробниче навчання	228	
3.2	Виробнича практика	238	
4	Консультації	17	
5	Державна кваліфікаційна атестація (або проміжна (поетапна) кваліфікаційна атестація при продовженні навчання)	7	
	Загальний обсяг навчального часу (без п. 4):	768	10

Перелік кабінетів, лабораторій, майстерень для підготовки кваліфікованих робітників за професією “Нянька (піклування та догляд за дітьми від народження до 3-х років) ”

Кабінети: Дошкільної педагогіки*
Педіатрії
Інформаційних технологій
Охорони праці*

Лабораторії: Лабораторія розвитку дитини

Примітка: для підприємств, організацій, що здійснюють професійне навчання кваліфікованих робітників:

- допускається зменшення кількості кабінетів, лабораторій за рахунок їх об'єднання;
- індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників може здійснюватися при наявності обладнаного робочого місця;
- предмети «Інформаційні технології», «Правила дорожнього руху» вивчаються за згодою підприємств - замовників кадрів.

**Типова навчальна програма з предмета
“Основи правових знань”**

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на практичні роботи</i>
1.	Права, свободи і обов'язки людини і громадянина	2	
2.	Правові основи дошкільної освіти	4	
3.	Господарство і право	2	
	<i>Всього годин:</i>	8	

Тема 1. Права, свободи і обов'язки людини і громадянина

Право у житті кожного з нас. Поняття правосвідомості як регулятора правомірної поведінки, чинника зміщення правопорядку і законності. Основні особисті, соціально-економічні, культурні та політичні права і свободи громадян України.

Тема 2. Правові основи дошкільної освіти

Законодавство України про дошкільну освіту та його завдання. Конвенція про права дитини. Закон України про охорону дитинства. Законодавство України про фізичну культуру і спорт. Калькуляція робочого часу няньки. Інструкція з безпеки діяльності няньки під час виконання робіт.

Тема 3. Господарство і право

Підприємництво в Україні. Законодавство про підприємницьку діяльність. Умови реєстрації підприємницької діяльності. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності. Форми діяльності та умови державної реєстрації бізнесу. Види відповідальності за порушення підприємницької діяльності.

**Типова навчальна програма з предмета
“Основи галузевої економіки та підприємництва”**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на практичні роботи</i>
1.	Структура та механізм функціонування ринкової економіки	1	
2.	Підприємництво як форма діяльності в умовах ринкової економіки	2	
3.	Організаційно-правові засади підприємницької діяльності	1	
4.	Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності	2	
5.	Підприємство як організаційна основа бізнесу	2	
	<i>Всього годин:</i>	8	

Тема 1. Структура та механізм функціонування ринкової економіки

Ринок як форма існування товарного господарювання. Сутність ринку і його роль, основні види ринків. Об'єкти і суб'єкти ринку. Умови та принципи функціонування ринку. Ринкове саморегулювання та його функції. Структура ринків.

Конкуренція та її види. Соціальні наслідки конкуренції. Конкуренція і монополія. Антимонопольні дії держави.
Попит, пропозиція, ринкова ціна.

Тема 2. Підприємництво як форма діяльності в умовах ринкової економіки

Сутність підприємництва, функції, умови існування. Види підприємницької діяльності. Державне підприємство.

Тема 3. Організаційно – правові засади підприємницької діяльності
Форми діяльності та умови державної реєстрації бізнесу. Правове регулювання підприємницької діяльності.

Тема 4. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності
Правові акти про підприємства. Закон України “Про підприємство”, “Про державну підтримку малого і середнього підприємства”. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності. Реорганізація підприємства: причини і процедура. Ліквідація підприємства: причини і процедура. Банкрутство: причини і процедура.

Тема 5. Підприємство як організаційна основа бізнесу

Види підприємств. Критерії класифікації підприємств. Приватні, колективні і державні підприємства.

Акціонерні підприємства, малі, середні і великі підприємства.

**Типова навчальна програма з предмета
“Інформаційні технології”**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1.	Інформація та інформаційні технології	1	
2.	Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології	3	1
3.	Мережні системи та сервіси	4	3
<i>Всього годин:</i>		8	4

Тема 1. Інформація та інформаційні технології

Поняття про інформацію та інформаційні технології.

Тема 2. Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології

Програми створення текстових і графічних документів. Стили оформлення та подання інформації. Розробка фірмового стилю.

Мультимедійні технології.

Види і типи презентацій. Програма для створення презентацій «Power Point».

Лабораторно-практичні роботи

Програми для створення текстових документів: MS Word, Publisher. Візуальний стиль оформлення та подання інформації.

Тема 3. Мережні системи та сервіси

Основи мережних систем. Мережі на основі ПК.

Загальні відомості про Internet, електронну пошту та телеконференції. Браузери.

Лабораторно-практичні роботи

1. Пошук інформації в мережі Internet (за напрямом професії нянька).
2. Створення публікації «Інновації в професії».
3. Комп'ютерне моделювання дидактичної гри для розвитку сенсорних здібностей дитини раннього віку.

**Типова навчальна програма з предмета
«Загальні основи педагогіки»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Загальні основи педагогіки	4	
2	Розвиток і виховання дітей першого року життя	14	
3	Розвиток і виховання дітей другого року життя	17	
4	Розвиток і виховання дітей третього року життя	17	
5	Ознайомлення дітей раннього віку з довкіллям	10	
	<i>Усього годин:</i>	62	

Тема 1. Загальні основи педагогіки

Предмет і завдання педагогіки. Виховання як соціальне явище. Українське національне виховання. Система виховання. Роль сім'ї у вихованні дітей. Провідні риси українського характеру.

Поняття про розвиток. Роль спадковості в розвитку дитини. Роль середовища у вихованні особистості.

Тема 2. Розвиток і виховання дітей першого року життя

Характеристика дитини першого року життя (від народження до 6 місяців, від 6 місяців до 1 року). Етапи розвитку дітей першого року життя. Завдання виховання, ведучі лінії розвитку. Характеристика розвитку і поведінки дітей кожного етапу першого року життя. Індивідуальні заняття з розвитку аналізаторів, рухів, дій з предметами, підготовчі етапи розвитку мови. Спілкування з немовлям. Показники розвитку дітей першого року життя.

Тема 3. Розвиток і виховання дітей другого року життя

Ведучі напрямки розвитку дітей другого року життя. Завдання виховання. Організація життя дітей. Проведення режимних процесів з урахуванням принципу поступовості. Організація першої та другої половини дня. Самостійна діяльність дітей. Методика проведення режимних процесів. Виховання культурно-гігієнічних навичок. Використання режимних процесів для розвитку мови і орієнтуванні в навколишньому середовищі. Організація прогулянки. Характеристика фізичного розвитку дітей. Розвиток мови, предметна діяльність. Дидактичні ігри. Моральне і естетичне виховання.

Тема 4. Розвиток і виховання дітей третього року життя

Особливості фізичного розвитку. Розвиток мови і наочно-дійового мислення. Ознайомлення з оточуючим світом. Сенсорне виховання. Дидактичні ігри для розвитку сенсорних еталонів. Особливості засвоєння дітьми правил поведінки. Взаємовідносини з дорослими, однолітками. моральний і трудовий розвиток.

Особливості режиму. Методика проведення режимних процесів. Гра і види самостійної діяльності дітей. Підбір і використання іграшок для дітей раннього віку. Формування особистості в ранньому віці. Криза трьох років.

Тема 5 . Ознайомлення дітей раннього віку з довкіллям

Предмет і завдання методики ознайомлення дітей з довкіллям. Зміст і форми ознайомлення дітей дошкільного віку з предметним довкіллям. Засоби ознайомлення дітей з довкіллям. Форми ознайомлення дітей із довкіллям. Методи і прийоми ознайомлення дітей із предметним довкіллям. Діти в соціальному довкіллі.

**Типова навчальна програма з предмета
«Основи педіатрії та дієтології»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Вступ. Анатомо-фізіологічні особливості дитячого організму	9	
2	Харчування дитини першого року життя	6	
3	Харчування дитини від одного до трьох років	6	
4	Режим дня дитини від народження до 3 років	5	
5	Гігієнічні вимоги до сну	4	
6	Простудні та інфекційні захворювання	10	
7	Догляд за дитиною від народження до 3 років	8	
8	Перша допомога при нещасних випадках	8	
	Усього годин:	56	

Тема 1. Вступ. Анатомо-фізіологічні та психологічні особливості дитячого організму

Анатомо-фізіологічні особливості дитини в різні вікові періоди: новонародженість, період немовляти (до 1 року), період раннього віку (від 1 до 3 років). Періоди розвитку дитини до 1 року. Рефлекси новонародженої дитини. Комплекс поживлення.

Тема 2. Харчування дитини першого року життя

Природне харчування: материнське молоко, його значення, склад, техніка годування. Штучне харчування. Причини штучного харчування. Дитячі суміші, їх склад. Прикорм, техніка введення прикорму. Технологія приготування страв дитині до 1 року.

Тема 3. Харчування дитини від 1 до 3 років

Своєрідність харчування дитини раннього віку. Харчування дітей від 1 до 3 років. Приготування перших дієтичних страв. Приготування других гарячих страв. Солодкі страви, напої. Дієтичні кисломолочні продукти.

Тема 4. Режим дня дитини від народження до 3 років

Фізіологічні підходи до режиму дня. Значення режиму дня. Режим дня новонародженої дитини. Режим дня немовля. Режим дня дитини від 1 до 3 років.

Тема 5. Гігієнічні вимоги до сну

Фізіологічні особливості сну. Лікувальний сон. Розлади сну та боротьба з ними. Гігієнічні вимоги до організації сну дітей.

Тема 6. Простудні та інфекційні захворювання

Простудні хвороби. Дитячі інфекційні хвороби: скарлатина, кір, вітряна оспа, паротит, вірусний гепатит, краснуха, дизентерія. Ексудативно-катаральний діатез. Особливості різних видів патології.

Тема 7. Догляд за дитиною від народження до 3 років

Догляд за дитиною 1-го року життя. Догляд за хворою дитиною. Техніка ставлення клізм, компресів. Лікувальне купання: приготування лікувально-трав'яних ванн. Режим дня хворої дитини. Годування хворої дитини. Проведення протиепідемічних заходів.

Тема 8. Перша допомога при нещасних випадках

Перша допомога при високій температурі, правила вимірювання температури тіла. Перша допомога при попаданні в організм сторонніх предметів, опіках, переломах, вивихах, кровотечі, судомах, втопленні, ураженнях електричним струмом.

**Типова навчальна програма з предмета
“Дитяча література”**

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Вступ	1	
2	Жанри українського фольклору	16	2
3	Казки народів світу	10	2
4	Поезія для дітей	5	
5	Дитяча розповідна проза	4	
	Усього годин:	36	4

Тема 1. Вступ

Короткий курс з історії дитячої літератури.

Тема 2. Жанри українського фольклору

Особливості художніх творів для дітей першого року життя. Український фольклор. Малі жанри українського фольклору (колискові пісні, заклички, потішки, забавлянки, скоромовки, прислів'я, загадки, щедрівки, колядки, пісні-ігри).

Українська народна казка. Види казок. Зміст, методика розповідання казки.

Прийоми виразного читання: інтонація, темп, логічний наголос тощо. Особливості тематики казок для дітей різного віку.

Лабораторно-практичні роботи

1. Інценування казок.
2. Складання творчих завдань до казок.

Тема 3. Казки народів світу

Своєрідність народної казки, авторської казки. Особливості казок різних народів. Видатні автори казок для дітей: Г.Х.Андерсен, брати Грімм, Ш.Перо. Творчість К.Чуковського.

Лабораторно-практичні роботи

1. Розвиток інтонації при розповіданні казок.
2. Творчість К.Чуковського.

Тема 4. Поезія для дітей

Класична поезія. Сучасна поезія. Місцеві поети для дітей. Особливості читання поезії. Прийоми виразного читання.

Тема 5. Дитяча розповідна проза

Тематична проблематика та художні особливості розповідної прози для дітей раннього віку. Сучасна проза для дітей. Відображення природи в творчості відомих письменників.

Типова навчальна програма з предмета

“Етика та етикет”

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Основи етикету	7	
2	Проблеми адаптації няньки	5	
3	Етика спілкування і взаємин	14	2
4	Поведінка в громадських місцях	6	
	Усього годин:	32	2

Тема 1. Основи етикету

Мета та завдання курсу. Поняття про етику та етикет. Поняття про професійну майстерність. Шляхи оволодіння професійною майстерністю. Вдосконалення та розвиток професійних здібностей.

Вимоги до зовнішнього вигляду. Акторська техніка. Столовий етикет.

Тема 2. Проблеми адаптації няньки

Соціально-психологічна адаптація няньки у новому середовищі. Проблеми сумісності особистості з кризовим соціумом. Стереотипи як засоби спрощення адаптації до складних соціально-економічних умов і як перепони. Адаптаційний досвід. Правила поведінки у можливих екстремальних ситуаціях. Питання технологій особистого зростання.

Тема 3. Етика спілкування і взаємин

Спілкування – форма життєдіяльності та існування людини. Спілкування з дорослими – важлива умова психічного розвитку дитини. Стилi спілкування. Позитивне та негативне спілкування. Рівні спілкування. Правила спілкування. Прийоми слухання. Засоби “мови” спілкування (вербальне, невербальне, екстралінгвальне). Психологія конфлікту. Причини конфліктів. Правила безконфліктних стосунків з однолітками. Словник ввічливості. Культура телефонної розмови.

Лабораторно-практичні роботи

1. Спілкування. Типи взаємовідносин між людьми.
2. Розв’язання конфліктних ситуацій.

Тема 4. Поведінка в громадських місцях.

Норми поведінки в театрі, музеї, храмі, на виставці. Вимоги до зовнішнього вигляду. Дитина і навколишній світ. Формування екологічної культури. Правила поведінки на природі.

**Типова навчальна програма з предмета
«Культура мовлення»**

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні заняття
1.	Вступ. Базові поняття культури мови Літературна мова	5	
2.	Основні аспекти культури мовлення	6	
3.	Культура діалогу	6	
4.	Висловлювання і текст. Культура писемного мовлення	2	
5.	Мовленнєва діяльність	3	
	Всього:	22	

Тема 1. Вступ. Базові поняття культури мови. Літературна мова

Мова і мовне спілкування. Стилї мови. Поняття “культура мови”.
Комунікативні якості мови. Поняття літературної мови. Мовна норма.

Тема 2. Основні аспекти культури мовлення

Ознаки культури мови: нормативність, адекватність, естетичність.
Поліфункціональність мови. Вимоги до мовлення. Правильність мовлення.

Тема 3. Культура діалогу

Усномовне діалогічне спілкування як важливий елемент професійної діяльності. Роль жестів, міміки, інтонації в усномовному діалогічному спілкуванні. Правила мовного спілкування. Мовний етикет: традиції і сучасність. Культура ділової розмови. Мовні помилки.

Тема 4. Висловлювання і текст. Культура писемного мовлення

Основні характеристики висловлювання і тексту. Будова висловлювання і тексту. Види нотування: виписки, план, тези, конспект.

Тема 5. Мовленнєва діяльність

Види мовленнєвої діяльності. Ситуації спілкування. Культура мови, думки, почуттів.

**Типова навчальна програма з предмета
“Українське народознавство”**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Теоретичні засади методики українського народознавства	4	
2	Свята та обряди	6	
3	Українська символіка	6	
4	Методика ознайомлення дітей раннього віку з родинними стосунками та сімейними традиціями України	8	
5	Народні промисли та ремесла України	2	
6	Народна метеорологія	4	
	Усього годин:	30	

Тема 1. Теоретичні засади методики українського народознавства

Витоки народної педагогіки. Образ рідного слова в народному вихованні. Принципи методики ознайомлення дітей раннього віку з українським народознавством. Історія розвитку етнопедагогіки.

Тема 2. Свята та обряди

Українські національні свята та обряди. Характеристика народних традицій, свят та обрядів. Народні свята весняного циклу. Народні свята літнього циклу. Народні свята осіннього та зимового циклу.

Тема 3. Українська символіка

Методика ознайомлення дітей з символами України. Ознайомлення дітей з державними символами України. Українські національні обереги. Українські віночки, їх види. Український рушник. Живі символи України.

Тема 4. Методика ознайомлення дітей раннього віку з родинними стосунками та сімейними традиціями України

Ознайомлення дітей з сімейними стосунками.

Ознайомлення дітей з родиною, родоводом. Сімейні традиції, обряди, свята, ознайомлення з ними дітей.

Ознайомлення дітей раннього віку з рідним краєм.

Тема 5. Народні промисли та ремесла України

Українська вишивка. Дерев'яні, металеві, шкіряні, керамічні та плетені вироби народних умільців. Писанкарство.

Тема 6. Народна метеорологія

Сутність поняття народна метеорологія. Народні прикмети. Використання народної метеорології у роботі з дітьми раннього віку.

Типова навчальна програма з предмета «Охорона праці»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Правові та організаційні основи охорони праці	2	
2	Основи безпеки праці в дошкільних установах . Загальні відомості про потенціал небезпек	6	
3	Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист	1	
4	Основи електробезпеки	1	
5	Гігієна праці та виробнича санітарія. Медичні огляди	1	
6	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	4	
	Всього годин:	15	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Мета і завдання предмету «Охорона праці», обсяг, зміст і порядок його вивчення.

Зміни та доповнення до основних законодавчих актів з охорони праці: Конституції України, Закону України «Про охорону праці», Кодексу законів про працю України, Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», Основ законодавства України про охорону здоров'я, Закону України «Про пожежну безпеку», Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Закону України «Про колективні договори і угоди».

Відповідальність за порушення законодавства про працю, охорону праці, нормативно-правових актів з охорони праці.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про порядок навчання і перевірку знань з питань охорони праці, яке встановлює порядок і види інструктажів з охорони праці, форми перевірки знань працівників.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження і усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працівників. Порядок забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту. Основні причини травматизму і професійних захворювань на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму та захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, методико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Соціальна і медична реабілітація працівників. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруєнь.

Тема 2. Основи безпеки праці в дошкільних установах. Загальні відомості про потенціал небезпек

Інструкція з організації охорони життя і здоров'я дітей у дошкільних навчальних закладах. Загальні відомості про потенціал небезпек.

Захист від дії хімічних і біологічних чинників. Зони безпеки та їх огороження. Світлова і звукова сигналізація. Попереджувальні надписи, сигнальні фарбування. Знаки безпеки.

Засоби захисту від небезпечних і шкідливих факторів у побуті.

Правила та заходи щодо попередження нещасних випадків і аварій. Вимоги безпеки у приміщеннях.

Вимоги нормативно-правових актів про охорону праці щодо безпеки устаткування, будівель і споруд в дошкільних закладах.

Запобігання виникненню аварій техногенного характеру. План евакуації з приміщень у разі аварії.

Тема 3. Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист

Організаційні та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація.

Особливості гасіння пожежі на об'єктах дошкільних закладів та у побуті.

Теоретичні основи механізму горіння та вибуху. Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища.

Загальні відомості про великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку, життя і здоров'я людей. Приклади великих техногенних аварій і катастроф та їх наслідки.

Тема 4. Основи електробезпеки

Особливості ураження електричним струмом. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади. Занулення та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносними електросвітильниками.

Захист від статичної електрики. Захист будівель та споруд від блискавки. Правила поведінки під час грози.

Тема 5. Гігієна праці та виробнича санітарія. Медичні огляди

Поняття про гігієну праці. Основні гігієнічні особливості праці за професією нянька.

Лікувально-профілактичне харчування.

Фізіологія праці. Чергування праці і відпочинку. Додержання норм піднімання і переміщення важких речей неповнолітніми і жінками.

Правила експлуатації освітлення.

Санітарно-побутове забезпечення працівників.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги при пораненнях, припиненні кровотечі з ран, носа, вуха тощо.

Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

Професія: 5131 Нянька

Кваліфікація: нянька (піклування та догляд за дітьми від народження до трьох років)

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>
1	2	3
I. Виробниче навчання		
1.	Вступне заняття. Інструктаж з охорони праці, пожежної та електробезпеки.	6
2.	Екскурсія.	6
3.	Догляд за дитиною від народження до трьох років	78
4.	Виховання дітей від одного до трьох років	108
5.	Перша допомога при нещасних випадках	30
	Всього годин:	228
1.	Ознайомлення з робочим місцем. Інструктаж з охорони праці, пожежної та електробезпеки.	7
2.	Самостійне виконання робіт нянькою на робочому місці.	224
	Кваліфікаційна пробна робота	7
	Всього годин:	238
	Разом:	466

Виробниче навчання

Тема 1. Вступне заняття. Інструктаж з охорони праці, пожежної та електробезпеки

Історія професії. Етапи професійного росту учнів при опануванні професії нянька (піклування та догляд за дітьми від народження до трьох років). Ознайомлення з освітньо-кваліфікаційною характеристикою.

Самореалізація фахівців даної професії на сучасному ринку праці.

Ознайомлення з навчальними майстернями. Робочі місця учнів. Обладнання, інструменти, пристосування, які необхідні учням для роботи.

Інструктаж з охорони праці. Застосування засобів електробезпеки, пожежогасіння, індивідуального захисту.

Тема 2. Експерсія

Проведення експерсії до закладів по догляду за дїтьми. Ознайомлення зі структурними компонентами закладів, їх специфікою та правилами трудового розпорядку.

Тема 3. Догляд за дитиною від народження до трьох років

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, охорона праці.

Вправи

Відпрацювання навичок одягання, роздягання дитини.

Відпрацювання навичок вмивання, купання дитини.

Проведення гігієнічних процедур.

Догляд за новонародженою дитиною: масаж, гігієнічна гімнастика.

Харчування, складання меню.

Організація режимних моментів новонародженої дитини.

Організація режимних моментів для дитини від одного до трьох років.

Організація та проведення загартовуючих процедур з дїтьми раннього віку.

Тема 4. Виховання дїтей від одного до трьох років

Відпрацювання прийомів по розвитку основних рухів: лазіння, повзання, ходьба, біг, стрибки, метання, рівновага.

Проведення прогулянок з дїтьми.

Проведення рухливих ігор.

Проведення ігор на розвиток сенсорних еталонів: колір, величина, форма, розмір, орієнтування в просторі, орієнтування в часі, у запахах і смаках, звуках, властивості предметів на дотик.

Відпрацювання прийомів виразного читання. Читання художніх творів дїтям до одного року. Відпрацювання прийомів розповідання казок. Читання поетичних творів. Читання дитячої розповідної прози.

Виховання родинних стосунків та сімейних традицій у дїтей раннього віку.

Проведення ігор для розвитку мовлення дїтей раннього віку.

Відпрацювання навичок проведення дидактичних ігор по ознайомленню з довкіллям з дїтьми раннього віку.

Догляд за хворою дитиною.

Тема 5. Перша допомога при нещасних випадках

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, охорона праці.

Вправи

Зупинка капілярної, венозної, артеріальної кровотечі.

Накладання шин та пов'язок при переломах.

Виробнича практика

Тема 1. Ознайомлення з робочим місцем. Інструктаж з охорони праці, пожежної та електробезпеки

Ознайомлення з закладами догляду за дітьми. Інструктаж з охорони праці, електробезпеки та пожежної безпеки.

Ознайомлення з організацією планування праці. Ознайомлення з організацією робочих місць. Інструктаж з охорони праці безпосередньо на робочому місці.

Тема 2. Самостійне виконання робіт

Самостійне виконання всього комплексу робіт по догляду за дитиною від народження до трьох років, передбачених у відповідності до вимог кваліфікаційної характеристики.

Примітка

Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з врахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, за погодженням із замовниками кадрів та затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота

Критерії кваліфікаційної атестації випускників

Професія : 5131 Нянька

Спеціалізація: Нянька (піклування та догляд за дітьми від народження до 3-х років)

Знає, розуміє:

1. Основні положення Конвенції про права дитини, законодавство України про освіту, про дошкільну освіту, про охорону праці, про дитяче харчування, про фізичну культуру і спорт; державну мову відповідно до чинного законодавства; правила та норми безпеки життєдіяльності.

2. Вікові анатомо-фізіологічні, психічні особливості розвитку дитини від народження до 3-х років.

3. Основи гігієни і дієтології дитини, вимоги до організації сну. Приготування їжі для дитини, долікарської допомоги.

4. Дитячу літературу, найвидатніші твори мистецтва для дітей відповідного віку.

5. Закономірності взаємодії дитини з довкіллям.

6. Виховні функції і можливості використання дитячих меблів, посуду та іграшок.

7. Засоби та форми розвиткової діяльності та виховної роботи, прищеплення загальної культури, зокрема етичних навичок дитини, організації активного та творчого дозвілля дитини – індивідуально, в групах та сім'ях.

8. Поводження в екстремальних ситуаціях.

9. Історію рідного краю, міста, його визначні пам'ятки, культурні та навчальні заклади для дітей.

10. Основи етики, етикету, екологічної культури.

11. Основи підприємницької діяльності, основні функції, права, обов'язки та відповідальність підприємця.

Вміє:

1. Здійснювати догляд за дитиною, забезпечувати всі її режимні процеси з урахуванням віку й стану здоров'я дитини, використовуючи ефективні методи, засоби і форми роботи; заходи щодо забезпечення гармонійного фізичного, розумового та психічного розвитку дитини. У разі потреби – захищати життя дитини.

2. Виховувати у дитини повагу до батьків, культурно-національних, духовних, історичних цінностей України, країни походження, дбайливе ставлення до навколишнього середовища.

3. Готувати своїх вихованців до свідомого життя, пропагувати здоровий спосіб життя.

4. Працювати з батьками, надавати їм консультаційну допомогу з питань виховання та гармонійного розвитку їхньої дитини.

5. Розвивати здібності дитини, формувати навички гігієни та побутового обслуговування.

Перелік основних обов'язкових засобів навчання

<i>№ з/п</i>	<i>Найменування</i>	<i>Кількість на групу з 15 осіб</i>		<i>Примітка</i>
		<i>для індивідуального користування</i>	<i>для групового користування</i>	
1	2	3	4	5
	Обладнання:			
1.	Обладнання дитячої кімнати		1	
2.	Набір столового посуду.	1	15	
3.	Набір посуду для годування немовляти		10	
3.	Набір столової та постільної білизни.		1	
4.	Комплект дитячої білизни		5	
5.	Дидактична лялька	1		

З М І С Т

1. Загальні положення	6
2. Державний стандарт з професії «Нянька», кваліфікація - нянька	
2.1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника.....	9
2.2. Типовий навчальний план.....	11
Типові навчальні програми з предметів загально професійної підготовки:	
2.3. Основи галузевої економіки і підприємництва.....	12
2.4. Основи правових знань.....	13
2.5. Інформаційні технології	15
2.6. Правила дорожнього руху.....	16
Типові навчальні програми з предметів професійно-теоретичної підготовки:	
2.7. Основи санітарії та гігієни.	19
2.8. Основи педіатрії та дієтології.	21
2.9. Етика та етикет.	23
2.10. Охорона праці	24
2.12. Типова навчальна програма з виробничого навчання.....	28
2.13. Критерії кваліфікаційної атестації випускників.....	30
2.14. Перелік основних обов'язкових засобів навчання.....	31
3. Державний стандарт з професії «Нянька», спеціалізація - <u>нянька</u> (піклування та догляд за дітьми від народження до 3-х років)	
3.1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника.....	33
3.2. Типовий навчальний план.....	35
Типові навчальні програми з предметів загально професійної підготовки:	
3.3. Основи правових знань	37
3.4. Основи галузевої економіки і підприємництва	38
3.5. Інформаційні технології	40
Типові навчальні програми з предметів професійно-теоретичної підготовки:	
3.6. Загальні основи педагогіки.....	41
3.7. Основи педіатрії та дієтології.....	43
3.8. Дитяча література.....	45
3.9. Етика та етикет.....	47
3.10. Культура мовлення.....	49
3.11. Українське народознавство.....	50
3.12. Охорона праці.....	52
3.13. Типова навчальна програма з виробничого навчання.....	55
3.14. Критерії кваліфікаційної атестації випускників.....	58
3.15. Перелік основних обов'язкових засобів навчання.....	59